

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep.
0030 OSLO

Att: Postmottak HOD

Deres ref.

Vår ref.
14/2909-11 663.2/SYKO

Dato:
Oslo, 22.09.2014

Høring - Forslag om å fjerne henvisning fra fastlege når kvinner begjærer abort

Landsorganisasjonen i Norge (LO) viser til departementets brev av 27.6.14, angående ovennevnte.

LO viser til at regjeringens tidligere forslag om å gi fastleger anledning til å reservere seg mot å henvise til abort møtte en massiv motstand. Vi har notert oss at representanter for regjeringen og stortingsflertallet lenge forsøkte å bagatellisere motstanden. Men debatten vinteren og våren 2014 viste at retten til selvbestemt abort står sterkt i den norske befolkningen.

At regjeringens til slutt trakk forslaget om å innføre reservasjonsrett var nødvendig. Da forslaget ble trukket, ville det mest ryddige være å videreføre gjeldende ordning. I stedet fremmes dette forslaget, der legene ikke lenger skal signere på begjæringen om abort. Dette er en løsning som i følge høringsnotatets innledning, også ivaretar hensynet til leger som av samvittighetsgrunner finner det vanskelig å henvise til abort. Man kan da spørre seg om det er denne *signaturen* som har vært så etisk problematisk at reservasjonsrett ble framholdt som nødvendig? LO forutsetter at et slikt premiss på ingen måter kan tas til inntekt for at leger kan undergrave kvinners rett til et likeverdig helsetilbud.

LO mener det ikke er noe behov for å endre dagens ordning, der fastlegen også signerer på en henvisning. På den annen side er det behov for de presiseringer og innstramminger som foreslås i høringen. Debatten under forrige høringsrunde viste dessverre at det er flere fastleger som ikke gir den helsehjelp de skal. Derfor er det viktig med en innskjerping nå, når det gjelder å presisere pliktene en fastlege har i møte med en kvinne som vurderer eller ønsker abort.

Det er også viktig å presisere fastlegers plikter når det gjelder oppgaver som å sette inn spiral, foreskrive prevensjon eller henvise til assistert befruktning. I høringsnotatet er dette kun foreslått å ta inn i merknadene til forskriftsendringene. LO ber departementet vurdere om dette er tilstrekkelig.

Den praksis vi har sett eksempler på, viser at abort og spørsmål om prevensjon mm., er et område der tilsyn er nødvendig. Det er derfor svært viktig at forslagene som tydeliggjør kommunenes, fylkesmennenes og helsetilsynets ansvar og rolle, følges opp på en aktiv måte. Alle fastleger skal og må gi den helsehjelp loven pålegger dem. Dersom fastleger ikke gir helsehjelp i tråd med loven, må dette sanksjoneres. Dersom det er nødvendig, må det sikres økte ressurser til helsetilsynet og fylkesmennene slik at de kan gi den nødvendige bistand og veiledning til kommunene.

LO er positive til forslaget om et felles nasjonalt telefonnummer for kvinner som er uønskede gravide og kvinner som vurderer abort. Det er viktig at de som ringer et slikt grønt nummer blir møtt av kvalifiserte fagpersoner. I tillegg vil vi understreke helsestasjonenes rolle, særlig i møte med unge jenter. Det er viktig med forebyggende og helsefremmende arbeid som tar hensyn til ulike språkferdigheter blant personer bosatt i Norge. Det er også positivt at departementet ønsker å kvalitetssikre og styrke spesialisthelsetjenestens mottak av og tilbud til kvinner som henvender seg direkte til sykehus, men vi savner forslag til forbedring utover å informere tydeligere om det på sine nettsider.

Med vennlig hilsen
LANDSORGANISASJONEN I NORGE

Terje O. Olsson
(sign.)

Stein Reegård
(sign.)

Dette brevet er godkjent elektronisk i Landsorganisasjonen i Norge og har derfor ingen signatur.